

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

Eesti Massaaži- ja Teraapiakooli teraapia ja taastusravi õppekavarühma hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2021

Sisukord

1.	Sissejuhatus.....	3
2.	Üldosa	4
3.	Teraapia ja taastusravi õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes.....	8
3.1	Õppekavad ja õppekavaarendus.....	8
3.2	Õppimine ja õpetamine	11
3.3	Õpetajad.....	18
3.	Hindamiskomisjoni peamised järeldused teraapia ja taastusravi õppekavarühma osas	20

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväärsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavalist eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. EKKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. EKKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Piret Tamme	komisjoni esimees, kutseõppe ekspert; Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli kutseõppe osakonna juhataja
Tiia Bach	komisjoni sekretär, kutseõppe ekspert; Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri hindamiskoordinaator
Piret Laus	tööandjate esindaja; Ida-Tallinna Keskhaigla füsioterapeut
Andra Õismaa	tööandjate esindaja; AS Medicum Tervishoiuteenused, õendus- ja koolitusjuht

Hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Eneseanalüüsi aruanne käsitles komisjoni hinnangul põhjalikult kõiki hindamiskriteeriume, ebaselgeks jäänud teemasid sai arutada hindamisvestluse käigus. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati EKKA ja kooliga. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. 26. oktoobril külastasid kaks komisjoni liiget kooli ning tutvusid õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega ning kooli esitatud täiendavate dokumentidega. Kõik vestlused erinevate sihtrühmadega viis komisjon läbi virtuaalselt 8.-10. novembril Microsoft Teamsi keskkonnas: vesteldi tööandjate ja ettevõtete praktikajuhendajate, õpilaste, vilistlaste, õpetajate, õppejuhi, kooli praktikajuhendaja, tugiteenuste esindajate ja kooli direktoriga. Täname kooli meeskonda operatiivse koostöö eest, et saime vestlused paindlikult kolmele eri päevale planeerida ning elektrooniliselt saadetud lisadokumentide eest. Kooli õppekeskkonna külastus ja vestlused

kulgesid plaanipäraselt ja ladusalt. Vestlustel osalejad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud. Pärast kõigi vestluste läbiviimist andis komisjon kooli esindajatele esmase tagasiside.

Komisjoni koosolekul lepidi kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

EKKA esitas esmase aruande koolile 15.12.2021. Kool andis 16.12.2021 teada, et neil ei ole aruande kohta täpsustusi ega kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKAle 17.12.2021.

2. Üldosa

Kooli lühitutvustus

Eesti Massaaži ja Teraapiakool on suurima õpilaste arvuga erakutseõppeasutus Eestis, mis pakub teraapia ja taastusravi õppekavarühma erialade taseme- ja täiendusõpet. Kooli pidaja on M.I. Massaažikool OÜ, mis asutati Eesti erakapitalil 2000. aasta kevadel. Alates 2001. aastast on koolil Haridus- ja Teadusministeeriumi koolitusluba. Alates 01.06.2018 asub kool Tallinnas Kadaka tee 4. Koolis on õppetöökäsi kasulikkude pinda 1200 ruutmeetrit, mis on valminud spetsiaalselt massaažikooli õppetöö spetsiifika arvestades.

Kool on massööri eriala kutseeksami keskuseks. Koolil on Massöör, tase 5 kutseandja õigus.

Missioon: Eesti Massaaži- ja Teraapiakooli missioon on parandada inimeste elukvaliteeti, koolitades ja inspireerides meisterlikke, osavõtlikke ning patsiendikeskseid massaaži ja teraapia tipptegijaid.

Visioon: Eesti Massaaži- ja Teraapiakool on massaaži ja teraapia valdkonna hinnatud liider Eestis ja lähiriikides, pakkudes terviklikku ja inimlähedast õpet praktikutele ja laiemale avalikkusele. Me seisame selle eest, et Eesti elanikud saaksid parimat massaažiteenust. Me julgustame inimesi püüdlema ja säilitama tervislikke eluviise ja elurõõmu.

Väärtused:

Pühendumus – Me armastame seda, mida teeme ning suhtume sellesse kire, hoole ja vastutustundega.

Isikuskeskus – Meie töötame iga õpilasega individuaalselt, et ta leiaks endale sobivaimad massaažiliigid ja töövõtted, sest vaid nii saadakse pikas perspektiivis parim tulemus.

Kvaliteet – Meie jaoks on oluline, et õppeprotsess alates õpetaja kvalifikatsioonist kuni tehniliste vahendite ja õppematerjalideni on kõrgel tasemel. Samuti seisame massööri kutse hea nime ja kvaliteedi eest laiemalt.

Kogemused – Meie seljataga on 20 aastat kogemust kogu massaaživaldkonna eestvedajana Eestis ja laias maailmas.

Terviklikkus – Meie jaoks on õppetöö terviklik protsess, kus arvestatakse iga õpilase ja kliendi iseärasustega.

Kooli arengukavas 2021–2025 on kirjas, et arengukavas pööratakse „suurt tähtsust strateegilistele planeerimisele: eelkõige õpilasekesksusele, õppe kvaliteedile ning õppe vastavusele tööturu vajadustele. Sellise valiku tingib vajadus olla jätkusuutlik kaasaegse õpi- ja töökeskkonnaga

kutseõppeasutus. Uute õppekavade arendamine/loomine ja uute väljundite leidmine sise- ja välisurul tagab kooli jätkusuutlikkuse.“ Vastavalt eneseanalüüsis toodule on **arengukava peamised eesmärgid kokkuvõtlikult:**

- 1) jätkusuutlikkus
- 2) õppetöö kvaliteedi tagamine
- 3) õpi- ja töökeskkonna parendamine

Eesti Massaaži- ja Teraapiakoolis toimub sisehindamine iga 5 aasta tagant üks aasta enne uue arengukava koostamist, kuna arengukava baseerub sisehindamise tulemustele.

Ülevaade hinnatavast õppekavarühmast ja õppekavadel õppijatest

Teraapia ja taastusravi õppekavarühma (edaspidi **ÕKR**) kuulub kaks õppekava: „**Massöör, tase 5**“ **esmaõppe õppekava** ning „**Füsioterapeudi assistent**“ (edaspidi **FTA**) **5. taseme jätkuõppekava**. FTA õppekava on rakendatud vaadeldaval hindamisperiodil. Massööri õppekava on hindamisperiodil samuti uuenduse läbinud: 2016/2017 õppeaastal rakendus täiendatud massööri esmaõppe õppekava (kood 155157) mahuga 120 EKAPit ning alates juunist 2019 rakendus uus massööri õppekava (kood 210677) mahuga 60 EKAPit. Peamised 60 EKAPises õppekavas tehtud muudatused seisnesid mittevajaliku praktikamahu vähendamises, erinevate liikide praktikate vähendamises, valikainete mahu vähendamises 12 EKAPilt 9 EKAPile, iseseisva töö mahu ning suhtluskeelega mahu vähendamises. Hinnatavate õppekavade sidusus seisneb selles, et massööri õppekava on eelduseks õpingute jätkamiseks füsioterapeudi assistendi (tasemeõppe jätkuõppekava) ja/või massaažiterapeudi õppekaval (täiendusõppe õppekava).

Tabel 1. Teraapia ja taastusravi õppekavarühma õppekavad

Õppekava nimetus	Õppekava liik	Õppevorm	Õppe maht (EKAP)	Õppekava eesmärk
Massöör, tase 5 (210677) Õppekava ja moodulite rakenduskavad	tasemeõppe esmaõppe õppekava	Mittestatsio naarne õpe koolipõhine õpe	60 EKAP	Õpilane teeb massaaži, rakendades teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi, lähtudes koostatud massaažiseansi läbiviimise kavast, kliendi ootustest, näidustustest, vastunäidustustest ja massaažiseansi eesmärgist.
Füsioterapeudi assistent (137478) Õppekava ja moodulite rakenduskavad	tasemeõppe jätkuõppe õppekava	Mittestatsio naarne õpe koolipõhine õpe	30 EKAP	Õpetusega taotletakse, et 1) õpilane tuleb toime suhtlemisega tööelus, oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlik ja töökeskkonnas lähtudes elukestva õppe põhimõtetest. 2) õpilane omandab teadmised organismis toimuvatest struktuursetest muutustest, elundite, koe, raku, tasandil, inimese arengu etappidest elukaare jooksul, haiguspõhisest toitumisest ja

				ergonoomika rakendamisest füsioteraapias 3) õpilane omandab teadmised ning oskused füsioterapeudi assisteerimiseks rehabilitatsiooni ja taastusravi keskkonnas/protsessis arvestades patsiendi/kliendi tervislikku seisundit, erisusi ja vajadusi. Oma tegevuses lähtub assistent klienditeeninduse heast tavast.
--	--	--	--	--

Allikas: Kooli eneseanalüüsi aruanne

Tabel 2. Massööri eriala õpilaste statistika 2016-2021

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Õppijate arv	173	172	173	190	202
Lõpetanud	13	26	15	30	53
Väljalangenud	33	34	49	34	51
Uued sisseastujad	67	63	58	88	86

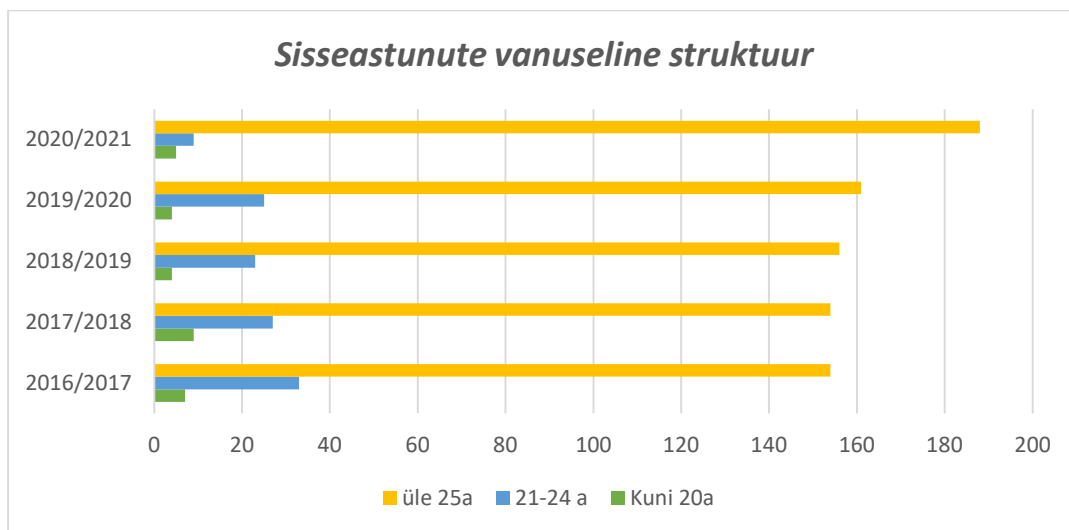
Allikas: Kooli eneseanalüüsi aruanne

Tabel 3. Füsioterapeudi assistendi eriala õpilaste statistika 2016-2021

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Õppijate arv	14	0	10	0	0
Lõpetanud	12	0	9	0	0
Väljalangenud	2	0	1	0	0
Uued sisseastujad	0	0	0	0	0

Allikas: Kooli eneseanalüüsi aruanne

Graafik 1: Õppekavarühma õppekavadele sisseastujate vanuseline struktuur 2016-2021

Allikas: Kooli eneseanalüüsi aruanne

Tabel 4. Õppekavadele sisseastujate keeleline jaotus

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Massööri eriala					
eesti keel	97	97	105	114	109
vene keel	83	93	68	76	93
Füsioterapeudi assistendi eriala					
eesti keel	4	0	2	0	0
vene keel	10	0	8	0	0

Allikas: Kooli eneseanalüüsi aruanne

Ülevaate **täienduskoolituse kursustest**, mis omavad sidusust hinnatavate kutseõppe tasemeõppe õppekavadega, on leitavad kooli kodulehel <https://massaaz.ee/et/kursus/spetsialiseerumine/>.

3. Teraapia ja taastusravi õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust.
2. õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

Vaadeldavas õppekavarühmas toimub õpe kahel õppekaval: Massöör, tase 5 esmaõppe õppekava on rakendatud juba aastast 2001 ning hindamisperioodil on lisaks loodud ja rakendatud füsioterapeudi assistent, tase 5 jätkuõppe õppekava. Õppekavadel õppivate õpilaste emakeeleks on nii eesti kui vene keel ja õpet viiakse läbi mõlemas keeles.

Õppekavade koostamist ja arendamist veab õppekava arenduse töörühm, kuhu kuuluvad direktor, õppejuht, praktikajuht ja erinevate moodulite juhtivõpetajad. Lisaks käivad regulaarselt koos vastava eriala õpetajad ja õpetajatega vesteldes selgus, et koostöö erinevate õpetajate vahel on koolis väga hästi välja kujunenud: arendust puudutavate teemade arutamiseks tehakse vastavalt vajadusele arenduskoosolekuid, kus osalevad teiste seas käsunduslepinguga õpetajad, suheldakse meilitsi ning otsustatakse koos, milliseid muudatusi õppekavadesse sisse viia.

Massööri õppekava aluseks on Kutsestandard "Massöör, tase 5". Õppekavaarendus on komisjoni hinnangul eesmärgistatud, süsteemne ja hästi juhitud. Õppekavaarendust juhib õppejuht, kes omab selget ülevaadet õppekavast ja selle arenguvajadustest. Seoses „Massöör, tase 5“ kutsestandardi uuendamisega on hindamisperioodil muudetud kooli õppekava sisutihedamaks, kompaktsemaks ja tööturu tegelikele vajadustele vastavaks. Kuna õpilased ja vilistlased pidasid õppekava liiga mahukaks, vähendati õppekava mahtu 120 EKAPilt 60 EKAPile. Komisjoni arvates on kool õppekavas ellu viinud vajalikke muudatusi ja nõustub kooliga, et praegune 60 EKAPine õppekava on massööri eriala omandamiseks piisav, sisukas, õpilastele paindlikum ja kergemini omandatav.

Kool kannab olulist rolli kutsega massööride koolitamisel Eestis (koolijuhi sõnul moodustavad suure osa kutsega massööridest Eesti tööturul just EMTK vilistlased) ning eriala õpetamise järele just selles koolis näevad jätkuvat vajadust nii tööandjad, õpilased kui ka õpetajad. Massööri õppekava arendus lähtub selgelt tööturuvajadustest ning positiivsena saab välja tuua tiheda kontakti töömaailmaga. Kooli töötajate (õppejuht ja direktor) osalemine massööri kutsestandardi uuendamisel on võimaldanud õppekava vastavalt tööturu vajadustele kohandada. Samuti on olnud tänuväärne, et õppekaval õpetavate eriala praktikute eestvedamisel on lisatud õppekavasse teemasid, mida õpilased erialal üha enam vajavad, nt ohutu lümfimassaaži tegemine inimestele, kellel on eemaldatud

lümfisõlmed. Selline vahetu ja mitteformaalne kontakt tööandjatega ning valdkonna spetsialistide kaasamine õppesse tagab massööri õppekava pideva ajakohasuse ja vastavuse tööturu vajadustele. Õppekava arenduses on arvestatud ka õpilaste tagasisidet, nt õpilaste tagasiside põhjal muudeti manuaalse lihastestimise teema sisu selliselt, et see oleks õpilastele paremini mõistetav.

Füsioterapeudi assistendi (FTA) õppekava ei baseeru ühelgi kutsestandardil. Õppekava loomiseks saadi inspiratsiooni Maltalt, kuna seales tervishoiusüsteemis (füsioteraapia korralduses) töötavad füsioterapeudi assistendid ning sellest tulenevalt loodi õppekava Eestis koostöös Liikumispuuetega Inimeste Liiduga lähtuvalt liidu liikmeskonna vajadustest. Eneseanalüüsi kohaselt väljendab kool lisaks usku, et „Eesti tervishoiusüsteem oskab tulevikus väga hea massaaži oskustega assistente rakendada“, kuid samas ei ole õppekava loomisesse kaasatud näiteks Füsioterapeutide Liitu, keda see õppekava otseselt puudutab. Eneseanalüüsist ega vestlustes erinevate osapooltega ei selgunud FTA ametikoha tegelik vajadus Eestis laiemalt, kuna vastavaid uuringuid ei ole läbi viidud ja sellist ametikohta hetkel Eestis ei ole. Eneseanalüüsi aruandes tõdeb kool, et „... Eesti tervishoiusüsteemis ei ole ette nähtud FTA ametikohta, mis takistab tervishoiuasutustel FTA õppekava läbinud spetsialiste ametlikult tööle võtmast.“ Direktori sõnul on siiski kõik vilistlased leidnud töö ning vestlustes erinevate osapooltega saime teada, et FTA õppekava lõpetanud võiksid vestlustel osalenute sõnul töötada näiteks insuldijärgse patsiendiga, hooldekodus eaka aktiveerijana, leiavad rakendust tugisikuna koduhoolduses, töötavad rehabilitatsioonis. Vilistlastega vesteldes selgus, et nende sõnul leiab vaid väike osa lõpetanutest Eestis füsioterapeudi assistendiga sarnasel ametikohal tööd, sest üldiselt ei mõista haiglad, kes on füsioterapeudi assistent. Ainult üks vilistlane, kellega vestlesime, töötab FTA nimelisel ametikohal; sellistel juhtudel sõltub töö sisu konkreetsest asutusest. Mitmed FTA õppekaval lõpetanud on jätkanud õpinguid ülikoolides või tervishoiukõrgkoolis füsioterapeudi erialal. Samas ei ole kõrgkoolid nende eelnevaid õpinguid FTA õppekaval arvestanud. Vilistlased toovad probleemina välja ka selle, et füsioterapeudi assistenti kui kutset/eriala ei tunnusta Füsioterapeutide Liit. Ülal kirjeldatu põhjal on õppekava väärtus tööturu seisukohast küsitav, kuigi kõik vestluste osapooled pidasid FTA õppekava oluliseks. Vestlustes jäi ka selgusetuks, kes juhib ja vastutab praegu FTA õppekava arenduse eest, kuna õppe läbiviimises on tekkinud õpperühmade mittetäitumise tõttu paus ja seetõttu on toimunud muudatusi õpetajaskonnas (nt väitsid õpetajad, et eelmine õppekavaarenduse eest vastutav isik enam koolis ei tööta).

Soovitame füsioterapeudi assistendi õppekava osas läbi viia põhjalik tööturu analüüs, et välja selgitada ja kaardistada vajadus FTA kutse järele Eestis laiemalt, mitte ainult lähtuvalt Liikumispuuetega Inimeste Liidu vajadustest. Samuti soovitame täpsustada FTA tööosad ja selleks vajaminevad kompetentsid. Vastavalt tööülesannetele kujuneb kutsenimetuse ja haridustase (nt kas eeldab eelnevat 2-aastast massööri õpet). Tänane õppekava nimetus - füsioterapeudi assistent - võib olla eksitav, sest nimetus ei eelda massööri kutset. Soovitame alustada kutsestandardi loomisest, esitades Kutsekojale taotluse kutsestandardi koostamiseks koostöös erinevate osapooltega, sh Füsioterapeutide Liiduga. Vestluste käigus avaldasid kooli töötajad arvamust, et õppekava peaks läbi viima just kutseõppe tasemeõppes, kuna täienduskoolitusena ei oleks selle väärtus nii kõrge. Soovitame sellele vaatamata kaaluda praegu selle õppekava pakkumist täienduskoolitusena, kuni eelpool soovitatud tegevused on ellu viidud.

Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripära, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel. Kool korraldab palju tasemeõpet toetavaid täienduskoolitusi. Regulaarselt toimuvatel metoodikapäevadel arutavad õpetajad üheskoos erinevaid teemasid, ja

jagavad kogemusi, lepitakse kokku ühtsed hindamisalused. Kolleegidelt õppimise eesmärgil on väljatöötatud tunnivaatluste süsteem, õpetajad külastavad oma kolleegide tunde.

Massööri õppekava rakenduskavas ei tule selgelt välja, kuidas saavutab õppija õppekava eesmärgis sõnastatud valmiduse avatud tööturul massaažiteenuseid pakkuvates ettevõtetes või ettevõtjana töötamiseks ning õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks. Samas selgus vestlustel õppejuhi, praktikajuhi, kutseõpetajate ja õpilaste ning vilistlastega, et ettevõtlusele pööratakse piisavalt tähelepanu ja õpilased saavad ettevõtluspraktika ajal hea kogemuse ettevõtjana töötamiseks. Arusaamatust tekitab ka see, et rakenduskavas on moodul "Karjääri planeerimine ja ettevõtlus" 2 EKAPit, kuid vestlustes õppejuhiga selgus, et mooduli õpiväljundite saavutamise tegelik maht on 6 EKAPit ning et see lisamaht tekib ettevõtluspraktika käigus.

Järeldused

Tugevus

- Massööri õppekaval on õpetamise, õppekava arendusse ning praktika juhendamisse kaasatud vilistlased ning tehakse tihedat koostööd tööandjatega, mis hoiab õppekava kaasaegsena ning vastavuses tööturu vajadustega.

Parendusvaldkond ja komisjoni soovitus

- Kool näeb ette, et FTA õppekava vilistlased leiavad tööturul rakendust taastusravi ja rehabilitatsiooni teenuseid pakkuvates ettevõtetes. Vestlustes õppekava vilistlastega selgus, et kuna sellist kutset nagu FTA hetkel ei ole, on keeruline sellise nimetusega ametikohal tööturul tööd leida. Komisjon ei saanud eneseanalüüsiga tutvudes ega vestluste käigus kinnitust füsioterapeudi assistendi ametikoha tegeliku vajaduse kohta Eestis laiemalt, kuna kool ei ole läbi viinud ulatuslikumat analüüsi FTA õppekava vajaduse osas. Soovitame koolil esmalt selgelt kirjeldada FTA tööülesanded või tööosad ning nendeks vajaminevad kompetentsid. Vastavalt tööülesannetele kujuneb kutsenimetus ja haridustase (nt kas eeldab eelnevat 2-aastast massööri õpet nagu praeguse õppekava puhul). Samuti tuleks tähelepanu pöörata õppekava nimetusele: praegune õppekava nimetus võib olla eksitav, sest nimetus ei eelda massööri kutset. Seejärel soovitame välja selgitada FTA õppekava lõpetajate vajadus Eesti tööturul ja sidusus füsioterapeudi kutsealaga ning koostöös erinevate osapooltega, sh Füsioterapeutide Liiduga esitada Kutsekojale taotlus kutsestandardi koostamiseks. Seniks soovitame jätkusuutlikkuse tagamiseks jätkata FTA õppekava rakendamist täienduskoolitusena.

Arenguvõimalused

- SA Innove koostatud mooduli "Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused" maht on 6 EKAPit. Moodul ei ole küll kutsehariduses kohustuslik, aga kui seda rakendatakse, siis soovitame rakendada samas mahus (6 EKAP), kuna rakenduskava järgi kasutab EMTK kõiki selle mooduli õpiväljundeid. Massööri õppekavas on see moodul 2 EKAPit. Tekib küsimus, kuidas kõik õpiväljundid saavutatakse. Vestlusel küll selgitati, et nt ettevõtluse osa on seotud ettevõtluse praktikaga, kuid siis soovitame rakenduskava muuta nii, et see tuleks selgelt ka esile.
- Ajakohastada FTA õppekava rakenduskava: FTA õppekavas on moodul „Karjääri planeerimine ja ettevõtlus“, kuid rakenduskavas „Karjääri planeerimine“.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. Õppijate erialavalik on toetatud;
2. Õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. Õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktikal lähtub õpiväljunditest;
5. Õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

Õppijate erialavalik

Õppijate erialavalik on kooli poolt mitmeti toetatud. Vastuvõtt kooli õppekavadele informeeritakse potentsiaalseid õppijaid ja teisi huvigruppe kooli kodulehel, FBs (kaks infoteadet 2021. aasta jooksul), väliüritustel, soovijaile pakutakse ka individuaalset koolikülastust. Nii eneseanalüüsist (lk 33) kui vestlustest kooliperega selgus, et vastuvõtul viiakse õpilaskandidaadiga läbi individuaalne vestlus, sh ka põhjalik nõustamine õppesisu ja –korralduse osas. Õppijate sõnul on see vestlus toetanud erialavalikut, andnud julguse planeerida õpinguid nii ajalisel kui finantsiliselt, sh ka individuaalsetest vajadustest lähtuvat õpet. Tänu individuaalsele vastuvõtuvestlusele, arvestades konkreetse õppija olukorda, on kool leidnud sobiva õppimisvõimaluse ka kaugemalt tulijatele (nt Viljandi, Hiiumaa, Ukraina). FTA õppekavale asunutele on osa eelnevalt läbinud samas koolis massaažiõppe. Kool pakub suures mahus ja laias valikus erinevaid täienduskoolituskursusi, mis toetavad tasemeõpet massööri erialal: kursustel osalejatele pakutakse ka kutseõppe tasemeõppes õppimise võimalusi ning need võimaldavad potentsiaalsetel õppijatel enne tasemeõppimise asumist saada kinnitust valitud eriala osas.

Massööri eriala on väga populaarne, sisseastujate ja õppijate koguarv õppekaval on kasvanud viimastel aastatel (vt tabel 2). Eneseanalüüsi kohaselt on käesolevaks ajaks kooli 116 lõpetajat saanud Massöör, tase 5 tähtajatu kutse (kui aastal 2017/18 oli see arv 20, siis 2020/21 juba 53 lõpetajat). Vilistlaste hulgas läbiviidud küsitluse põhjal töötab hetkel õpitud erialal 86,4% lõpetajatest.

FTA õppekavale on planeeritud vastuvõtt 2022.a veebruaris ja vestluste läbiviimise hetkel oli ootenimekirjas ca 14 soovijat. Õpe algab juhul, kui õpperühm täitub. Kuigi õppekava vilistlased kiitsid väga hästi korraldatud vastuvõtuprotsessi, mille kõigus informeeriti neid kõigest vajalikust, on komisjon arvamusel, et sisseastumisel tuleks õpilaskandidaate selgemalt teavitada töö leidmise võimalustest pärast lõpetamist, kuna tegelikkuses ei ole lõpetanutel kerge erialast tööd leida. Eksitav on ka lubadus kooli kodulehel, et läbides FTA õppekava on võimalik jätkata õpinguid füsioteraapia erialal. Esimese lennu vilistlane tõi näite, et ta pidi alustama õpinguid Leedus Utena Kolledžis algusest peale, kuna ei olnud võimalik üle kanda FTA õppekaval saadud ainepunkte. Tööturul rakendumise kohta täpsed andmed puuduvad; eneseanalüüsi järgi ja kooli juhtkonna sõnul on FTA õppekava lõpetanud spetsialistid leidnud erialast rakendust paljudes tervishoiuasutustes nii Eestis (Ida-Virumaa Keskaiglas, Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuses jt rehabilitatsioonikeskused) kui ka välismaal. Vilistlaste sõnul on siiski keeruline tööd leida, kuna sellise nimetusega kutset/eriala ei ole. Kool peaks nii FTA õppekava potentsiaalseid õppijaid kui ka juba õppekavale vastuvõetuid informeerima täpsemalt konkreetsetest vabadest töökohtadest või töö leidmise võimalustest peale lõpetamist.

Õpikeskkond

Koolikülastusel 26.10 veendus hindamiskomisjon, et kooli **õpikeskkond**, mis asub 2018. aastal valminud eriplaneeringuga ruumides, on kaasaegne. Õpperuumides on ventilatsioonisüsteem, temperatuuri reguleerimisvõimalus; olemas on nii individuaalsed kui ka ühised massaažiruumid, duširuumid, õppetöök vajalikud digiseadmed. Õpikeskkonnas on loodud väga head võimalused nii teoreetiliseks kui praktiliseks õppeks, kuna koolis on rohkelt ruumide ühendamis- ja eraldamisvõimalusi. Õpetajad väljendasid vestlusel suurt rahulolu uuendatud töökeskkonnaga, eelmises asukohas olnud kolme ruumi asemel on võimalik õppida ja töötada kahel õppetöök hästi sisustatud korrusel.

Õpperuumide planeerimisel ja sisustamisel on arvestatud nii massööri kui füsioterapeudi erialade spetsiifikat. Ruumid toetavad massööri õppekava moodulite õpiväljundite saavutamist. Füsioteraapia assistendi õppekava õpiväljundite omandamist toetab erialaks vajalike vahenditega sisustatud füsioteraapia kabinet. Samuti toetab FTA õppekava teraapiabasseini kasutamise võimalus. Juhul kui kool plaanib tulevikus FTA tööülesandeid (tööturu analüüsist ja vajadustest lähtuvalt) täpsustada või muuta, võib õppekeskkond õpiväljundite saavutamiseks vajada ka järgmisi (võib-olla juba olemasolevaid) vahendeid: rulaator, ratastool, multifunktsionaalne voodi, erinevad ortoosid, potitool, kargud, vererõhu mõõtmise aparaat vms.

Õppekeskkond on ristkasutuses: samades ruumides ja samade vahenditega viiakse läbi konverentse, osutatakse tasulist massaaži- ja rehabilitatsiooniteenust ning viiakse läbi nii teoreetilist kui praktilist õppetööd.

Kasutusel on e-keskkond Moodle ning õppeprotsessi korraldamiseks on alustatud keskkonna Tahvel juurutamisega. Moodle'it kasutatakse õppematerjalide kättesaadavaks tegemiseks, kodutööde üleslaadimiseks, arvestuste läbiviimiseks. Vestlusel õppijate ja õpetajatega selgus, et Moodle keskkonda kasutatakse õppetöök aina rohkem. Õppijate või õpetajate abivajadusel keskkonna kasutamisel (õpetajatel nt kontrolltööde loomine, õppijatel sageli sisselogimine) kaasatakse haridustehnoloog ning tugivõimekus selleks on olemas ka kooli tegevjuhil. Covid-pandeemia on tinginud ka suurema panustamise e-õppele, mis on õppijate ja õpetajate sõnul andnud võimaluse muuta õpiprotsess paindlikumaks. Õpiobjektid on õppejuhi väitel olnud kasutusel alates 2009. aastast, lihtne e-õpiobjekti aastast 2013 on kasutusel nt <https://anamnesiseesti.weebly.com/>, mis on oma olemuselt ka täna ajakohane.

Massööri õppekava raames on õpetajad koostanud erinevat liiki **õppematerjale**, nt on õpetajad välja töötanud massaaži õpiku, mida on tõlgitud ka vene ja leedu keelde. Praktilises õppes kasutatakse palju üksteise peal õppimise võimalust. Parendusena tõi kool eneseanalüüsist välja ning kuulsime ka vestlustel, et soov on täiendada mõlemal õppekaval metoodilisi tööviikuid, luua uusi õppefilme ning hankida filmimistehnikat. Komisjon toetab kooli plaani täiendada õppematerjale, eriti vajalikuks peame seda FTA õppekava osas. FTA õppekava vilistlased tõid vestluses välja õppetöö olulise puudusena õppekirjanduse ja õppematerjalide nappuse ning raskused nende leidmisel.

Regulaarsed rahuloluküsitlused õpilaste hulgas õppetöökorralduse ja õppekeskkonnaga seotud teemadel tagasiside saamiseks on näidanud, et tänu uutesse ruumidesse asumisega on olnud võimalik arvestada õppijate tagasisidet ning parendada õpilaste füüsilist ja sotsiaalset keskkonda, nt ööbimisvõimaluste loomine õpilashostelis, kööginurga, duširuumide ja paljundusaparaadi kasutamine, lauatenise laua kasutamine õppetööst vabal ajal. Kogu koolipere kirjeldas vestlusel psühhoemotsionaalset keskkonda koolis kui väga positiivset ja toetavat.

Õppekorraldus, õppemeetodid ja hindamine

Kooli **õppekorralduse** sätestab õppekorralduseeskiri (2020). Kool pakub mõlemal õppekaval mittestatsionaarset õpet, õppejuhi sõnul ei ole nõudlust päevase õppe järele, kuid kool on valmis statsionaarset õpet pakkuma ning see võimalus on ära märgitud ka sisseastumisavalduses.

Kooli akadeemiline kalender on esitatud nii kutse- kui täiendusõppe osas. Akadeemiline kalender on pidevas muutumises, sest “Kool jätab endale õiguse teha muudatusi akadeemilise kalendri, õppesessioonide ajakava ja tunniplaani osas.” Nii eneseanalüüsist kui vestlustes kooliperega selgus, et õppetöö toimub planeeritud päevadel, kuid olude sunnil võib muutuda õppepäevade sisu. 2020 Covid-eriolukorra ajal oli kool sunnitud välja kuulutama 8-nädalase õppevaheaja. Üldiselt järgitakse põhimõtet, et akadeemilise kalendrist peetakse rangelt kinni, sest nii õppijad kui õpetajad on need päevad oma ajakavadesse õppetööks planeerinud. Olude sunnil (haigestumised, piirangud jm) või võimalusel (külalislektorid jm) muudetakse tunniplaani. Just külalislektorid hindavad seda, et iga õpetaja saab planeerida oma õppetöögraafiku vastavalt kooliga kokkuleppele kogu poolaastaks, vajadusel saab planeeritus alati muudatusi teha. Õppijad on tunniplaaniga rahul, vastav info on kättesaadav Moodle’is ja jõuab nendeni õigeaegselt (tavaliselt on tunniplaani teada vähemalt nädal enne sessiooni).

Õpet viiakse mõlemal õppekaval läbi nii eesti kui vene keeles. Osade teemade õppimisel on eesti- ja venekeelsed õppijad eraldi gruppides ning osade puhul koos. See tähendab, et samas rühmas võidakse õpetada ja õppida kahes keeles korraga. Ka akadeemiline kalender näitab kahte keelegruppi. Mitmed õpetajad on võimelised õpetama kahes keeles, sh paralleelselt või kasutatakse vajadusel tõlget. Kakskeelne õpe võimaldab õppijatel arendada erialast mitmekeelsust, seejuures väärtustatakse ja õpitakse meditsiinilise keelena ladina keelt. Tänu venekeelsele õppele on massööri õpperühmas võimalik kaasata rahvusvahelist õpilaskonda, kes võiks tulevikus olla väga perspektiivikas, seda enam, et arengukavas näeb kool õpilaste vähenemise riski. Seega soovitame koolil julgelt kaaluda mõlema õppekava jõulisemat turundamist just välisriikide vene keelt kõnelevate õppijate suunal.

Kooli õppekorralduseeskiri sätestab, et „Kooli õppekava sisaldab valikmooduleid 9 EKAPi mahus, millest õpilasel tuleb valida vähemalt 8 EKAPi mahus kooli õppekava valikõpingute moodulist“. Massööri õppekava sisaldab **11 valikõpingute moodulit** (mahus 9 EKAPit), millest õpilasel tuleb valida vähemalt 8 EKAPi mahus kooli õppekava valikõpingute moodulite hulgast. Õppejuhiga vesteldes selgus, et valikõpingud on oma olemuselt üldjoontes õppekavas käsitletud teemade süvendatud õpingud. Soovitame suurendada valikõpingute valikut. FTA õppekaval puuduvad valikõpingute moodulid, samas soovitame ka FTA õppekaval valikõpingute moodulite näol süvendatud õpinguid näiteks insuldijärgse patsiendiga tegelemiseks, eaka inimesega tegelemiseks hooldekodus või koduhoolduses tugiisikuks olemiseks vms.

Vilistlaste hinnangul on massööri õppekava loogiliselt üles ehitatud ja valmistas neid hästi ette töömaailma jaoks: praktilised ained ja praktika koos andsid laia silmaringi. Ka tööandjad kiitsid vestlusel lõpetanute head taset. Vilistlastega vestlustest paistis välja usaldus ja kindlus kooli suhtes, mis jätkub ka pärast kooli lõpetamist ja tööle asumist. 2021. aastal viis kool läbi massööri ja füsioterapeudi assistendi õppekavade vilistlaste hulgas läbi rahuoluküsitluse õppekorralduse ja õppekavade vajalikkuse osas. Ligi 80 vastanu tagasiside põhjal (pea kõik massööri õppekava lõpetanud) on eriala vajalik, eriala valikuga ollakse rahul, EMTK-st omandatud kompetentsid vastavad tööturu nõuetele ning ka töötasu on väga hea.

Praktiline õpe toetab komisjoni hinnangul massööri õppekava õpiväljundite saavutamist ja õppija arengut. Kui massööri õppekava praktilises õppes alustab õpilane tööd kliendiga, täidab õppija esmalt

kliendi anamneesilehe. Anamneesilehed on massaaži õppesaali kõrval seinal jaotatud teemade ja õpetajate kaupa. Seejärel kirjeldab ning analüüsib õppija enda tegevust patsiendiga. Anamneesilehe alusel annab juhendaja õppijale tagasisidet ja hinnangu arvestatud/mittearvestatud. Vilistlased tõid vestlusel välja, et kogu praktilise õppe maht õppekavas on suur, kuid seda pigem positiivses mõttes, iga massaažiliiki tuleb praktiseerida kooli salongis ja alati pole lihtne kliente leida.

Praktika lähtub õppekava rakenduskava praktika moodulis kirjeldatust. Praktikadokumentatsioon asub Moodle'is alates 2021. aasta sügisest ning seda võib praktikajuhi sõnul kasutada nii elektrooniliselt kui paberkandjal. Praktikabaasidega on sõlmitud nii raamlepingud kui kolmepoolsed praktikalepingud. Õppijad saavad praktikale siis, kui on edukalt läbinud vastava teema teooriaosa, seda kinnitasid vestlusel nii õpetajad kui õppijad. Positiivseks saab pidada, et praktika saab õpilane sooritada endale sobival ajal. Praktika hindamine on selgelt reguleeritud praktikakorralduseeskirjas. Tunnustama peab seda, et praktika hindamiskomisjoni on kaasatud ka ettevõtte praktikajuhendaja. Massööri õppekava õpiväljundite täitmist hinnatakse kutseeksami proovieksami tulemuste põhjal ja leitakse, et kui õpiväljundid on saavutatud, on õppija areng toetatud.

Vestlusel ettevõtete praktikajuhendajatega selgus, et praktikajuhendajad on üldjoontes massööri õppekava õpilaste teadmiste ja oskustega rahul või väga rahul. Samas peavad mõned juhendajad haiglapraktikat massööri õppekaval soovitud õpiväljundite saavutamise jaoks liiga lühikeseks. Samuti tõdesid juhendajad, et nad ei ole piisavalt teadlikud kooli õppekavast, praktikajuhendist ja praktika eesmärkidest, kuna infovahetus toimub kooli ja asutuse kontaktisiku vahel, kes ei ole alati õpilaste praktikajuhendaja. Juhendajad on väga huvitatud koolile tagasiside andmisest, kuid ei ole kindlad, kas tagasisidega ka midagi tehakse. Vestlustel osalenud praktikajuhendajate sõnul jõuab praktikadokumentatsioon praktikabaaside juhendajateni enamasti paberkandjal, elektroonselt kujul oleks juhendajate jaoks mugavam. Koolil on juba plaanis praktikadokumentatsioon elektroonilisse keskkonda üles panna. Nii tööandjad kui kool tõid välja kooli ja praktikabaaside vahelise koostöö tihendamise vajaduse ning pakkusid välja ka erinevaid võimalusi selleks. Õppijad tõid vestluses välja, et praktika planeerimine on neile kui täiskasvanud ja pereinimestele olnud keeruline, kuid siiski paindlike võimalustega.

FTA õppekava praktika maht on 7,5 EKAPit, kuid rakenduskavas moodustub eraldi välja toodud praktikate kaupa (0,5 EKAP seminar, 1,5 EKAP vaatluspraktika, 1,5 EKAP haigla- ja 1,5 EKAP rehabilitatsioonipraktika) kokku ainult 5 EKAPi mahus praktikat. Soovitame praktika mahu osas täiendada rakenduskava vastavalt õppekavale. Rakenduskavas välja toodud praktikabaasides (Iru Hooldekodu, Füsioteraapia kliinik, Eesti Puuetega Inimese Koda) puudub võimalus saavutada haiglapraktikalt oodatud õpiväljundeid. Vilistlaste vestlusel meenutati praktikat pigem vaatluspraktikana. Kuna praktikabaasides puudus ühtne arusaam FTA kutse olemusest või oli sellele ka vastasseis, siis sõltus praktika sisu ja võimalus ennast rakendada juhendajast, kes sattus juhendama. Hea kogemus praktikast oli vilistlasel, kes käis välispraktikal õpirändes Itaalias, kus füsioterapeudi assistendil on kindel roll. Vestlusel osalenud praktikajuhendajad ja tööandjad ei osanud anda ühest hinnangut, mis on FTA ametikoha sisu ja eesmärk. FTA õppekaval on keeruline praeguses olukorras praktikat sooritada, sest üldjuhul õpitakse praktika käigus samal erialal juba töötava spetsilisti juures, kuid FTA puhul selliseid töötavaid juhendajad ei ole.

Õpirändes on olnud võimalik osaleda nii MA kui FTA õppekava õpilastel ja vilistlastel ning seda võimalust on aktiivselt kasutatud. Õpirändesse saab vaid võlgnevusteta ja edukas õppija. Ka pandeemia tingimustes jätkus õpilaste käimine välisriigis praktikal (nt Itaalias, Portugalis, Hispaanias, Sitsiilias) ning direktori sõnul on tahtjaid rohkem kui kohti, mis on tunnustust väärt näitaja.

Nii eneseanalüüsi kui vestluste põhjal veendusime, et õppeprotsessis rakendatakse mitmekesiseid **õppemeetodeid**, nt rühmatööd, projektitööd, praktikumid, ajurünnakud, ümberpööratud klassiruum jm interaktiivsed meetodid. Õpetajad kasutavad ka välisriikidest hangitud õppefilme. Iga õpetaja valib õppemeetodi lähtuvalt oma teemast ja eesmärkidest, arvestades ka õpilaste võimalusi. Eneseanalüüsis on toodud hea näide, kuidas varasemalt õpilastele antud iseseisva töö ülesannete (mis seisnesid töös õpikutega) asemel on kasutusele võetud töövihikute süsteem; sellisel moel omandab õpilane teoreetilisi teadmisi produktiivsemalt, kuna töövihiku täitmiseks on vajalik õpiku kasutamine ja loetu analüüsimine.

Kooli korraldatavad meetodikapäevad on suurepärase algatus, mille raames õpetajad omandavad mh teadmisi erinevate hindamismeetodite ja arendava tagasiside andmise mudelite kohta.

Õppijate tagasisidet kogutakse eesmärgistatult. Õpetajatel on võimalik küsida tagasiside lehtede abil õpilastelt peale igat teemat tagasisidet. Praegu aga eelistavad paljud õpetajad sellise formaalse tagasiside asemel küsida tunni ajal õpilastelt vahetut suulist tagasisidet, kuna küsimustike täitmine ei andnud õpetajate sõnul enam tõest infot. Samas on oluline jälgida, et õpilastele jääks võimalus anda soovi korral anonüümset konstruktiivset tagasisidet, kuid sageli selline suuline formaat klassis seda ei võimalda. Õpetajad rõhutasid, et õppijatel on võimalus igal ajal jätta anonüümne tagasiside postkasti ja õppijad on sellest teadlikud. Tagasisidet analüüsitakse ja õppijate arvamusi arvestatakse, nt on FTA õppekava moodulite/teemade sisu muudetud õppijatele arusaadavamaks.

Kutsevõitlustel on osalenud edukalt eeskätt massööri õppekava õpilased. Nt on osaletud võistlustel Moskvast, Sankt-Peterburgis, Riias, Vilniuses, Taanis ning tänu õpetajate heale tööle ja õpilaste ettevalmistamisele on mitmetel konkurssidel saavutatud suurepäraseid tulemusi. Loodame, et läbirääkimised massööre koolitavate õppeasutustega kannavad vilja, et järgmise aasta Noorel Meistril saaksid võistelda ka massööri eriala õpilased!

Õpingute katkestajate osakaal massööri õppekaval on aastatel 2016-2021 olnud suhteliselt stabiilne, jäädes 19% ja 25% vahele; FTA õppekaval on õpingute katkestajaid olnud vaid 1-2 õpilast (st 2016/17 õppeaastal 14st 2; 2018/19 õa 10st 1). Eneseanalüüsis ja vestlustes on kirjeldatud väga õppijakeskset tugisüsteemi, kuid väljalangemise levinumad põhjused on direktori sõnul sageli rahalised või perekondlikud.

Eneseanalüüsis on kool viidanud, et saab kasulikke informatsiooni HTMi läbiviidavatest kutsekoolide rahulolu ja koolikeskkonna küsitluste tagasiside tulemustest. EMTK on koostanud eraldi [raporti](#) 2019.a küsitluse tagasiside kohta võrdluses Eesti keskmiste näitajatega, kuid põhjalikum analüüs selle alusel eneseanalüüsis puudub. Nimetatud tagasisidest nähtub, et õppijate rahulolu õpetajate ja õppimisega jääb siiski tunduvalt madalamale (55,6%) kutsekoolide üldisest keskmisest (vastav näitaja 71,4%). Valdav osa õpilastest (77,8%) avaldas arvamust, et praktika mahtu on õppekavas liiga palju ning üle poole vastajatest (üle 50%) pigem ei ole nõus, et praktikakohas antakse arendavaid ülesandeid. Massööri õppekava õpilaste ja vilistlaste tagasiside põhjal on tehtud muudatused 2019. aastal rakendatud massööri õppekavasse (60 EKAPit), kus on vähendatud mittevajalikku praktikamahtu (spaa-praktika, mille õpetamisega tegelevad erinevad haridusasutused, kes valmistavad ette spaa-teenindajaid), kõikide praktika liikide mahtusid, valikainete mahtu (varem oli 12 EKAP, praegu 9 EKAP), iseseisva töö mahtu ning keeleõppe mahtu suhtluskeele arvelt, jättes õppekavasse ainult erialaga seotud keeleõppe.

Õppijate toetamine

Vastavalt eneseanalüüsi aruandele on kooli juhtimise oluliseks põhimõtteks **kliendikeskus või isiksuskeskus**, mis on ka üks kooli väärtusi. Vesteldes erinevate osapooltega – nii juhtkonna ja õpetajate kui ka vilistlaste ja õppijatega –veendus komisjon, et see põhimõte on sügavalt juurdunud ka õppijate tugisüsteemis. Eneseanalüüsis on toodud mitmeid näiteid, kuidas koolis on õppijale loodud mitmekülgsed tugiteenused ning arvestatakse õpilase vajaduste ja eripäradega. Vestlused õppijate ja vilistlastega kinnitasid seda. Näiteks vajadusel aidatakse õpilast individuaalse tunniplaani koostamise näol, pakutakse psühholoogilist nõustamist, individuaalset maksegraafikut või paindlikku õppimisvõimalust, leides erinevates olukordades õppijale õppetöös edasijõudmiseks sobiliku lahenduse (nt võimalus õppida oma emakeeles, tundides tõi kasutamine). Kool on õppekeskkonna kujundamisel mõelnud ka väikeste lastega emadele, kel on võimalik oma laps jätta koolis selleks eesmärgiks sisustatud lastetuppa. Karjääri teemadel ning edasiõppimise võimalusest peale kooli lõpetamist räägitakse eraldi tunnis. Koolis on tavaks, et õpilased võivad vabalt küsimuste ja murede korral pöörduda õppejuhi, praktikajahi või isegi direktori poole. Samuti on igal õpperühmal rühmavanem, kes on vahelüli õpperühma ja juhtkonna vahel. Tugisüsteemi olemasolu õpetajate ja praktikajuhendajate näol leidis kinnitust kõikidel vestlustel. Otsest ja vaba suhtlust õpilaste ja õpetajate vahel võib järeldada ka sellest, et õpilastele tehakse õpingute aluses kättesaadavaks õpetajate kontaktandmed ja vajadusel saavad õpilased otse erialaõpetajate poole oma küsimustega pöörduda. Õpilased tunnetavad ja hindavad kõrgelt kooli tuge igapäevases õppetöös.

Kool on leidnud, et täiskohaga koolis töötavat haridustehnoloog ei ole vaja, seega on alates 2017. aastast kool ostnud sisse vastavat teenust ning haridustehnoloog nõustab IT-alastes küsimustes nii õpetajaid kui ka õpilasi vajaduspõhiselt. Näiteks on haridustehnoloog aidanud õpetajaid ja õpilasi Moodle'i keskkonna kasutamisel (nt kontrolltööde koostamine/lahendamine). Õpilased võivad haridustehnoloogiga vajadusel otse ühendust võtta.

[EMTK koostatud raportist](#), mis põhineb 2019.a HTMi rahulolu uuringul, nähtub, et EMTK õpilased on märganud õpetajate avatuse ja hoolivuse kasvu: kui aastal 2017 märkis 62% õppijatest hoolivust ja avatust, siis 2019 oli see juba 67%. Samuti on märgata positiivset trendi kooli pakutavate nõustamisteenustega rahulolu osas: kui aastal 2017 olid nõustamisteenustega (ka õpilase pakutava lisatoega, nt konsultatsioonid) täiesti või pigem rahul vaid 50% õppijatest, siis 2019 57%, kuid jäädes siiski alla Eesti keskmisele näitajale 2019.a, mis oli 64% (lisatoe pakkumise osas oli näitaja 73%). Koguni 28,6% EMTK õpilastest väitis, et ei ole üldse või pigem ei ole rahul tugiteenustega.

Järeldused

Tugevused

- Kool pakub suures mahus ja laias valikus täienduskoolitusi, mis võimaldab potentsiaalsetel õppijatel enne tasemeõppimisse asumist saada kinnitust valitud eriala osas.
- Kooli õppeprotsessi tugevamaid külgi on individuaalne lähenemine õppijale, lähtudes õppija vanusest, keelelisest, kultuurilisest, hariduslikust taustast ja ka elukohast. Õpilaste toetamiseks ja õppetöös edasijõudmiseks loodud mitmekülgne tugisüsteem, mis arvestab õppija vajadusi ja eripärasid.
- Kaasaegne ja igakülgset varustatud õpikeskkond toetab õppe läbiviimist massööri õppekaval.
- Massööri õppes sisalduvad eri liiki praktikad ning praktilise töö võimaluste mitmekesisus võimaldab õppijatel omandada massööri tööks vajalikud väga heal tasemel teadmised ja kompetentsid.
- Enamus kutsega massööridest Eesti tööturul on EMTK vilistlased ning vähemalt 84% vilistlasi töötab peale lõpetamist erialasel tööl.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitud

- Vilistlaste tagasiside põhjal ei toeta FTA õppekava õppematerjalid piisavalt õpiväljundite saavutamist. FTA õppekava vilistlased tõid vestluses välja õppetöö olulise puudusena õppekirjanduse nappuse ning nende leidmise raskuse. Soovitame FTA õppekaval õppe läbiviimiseks koostada õppeks vajalikku kaasaegset õppekirjandust ja õppematerjale.
- Kuna FTA kutset ei ole määratletud, on keeruline saata õppijat sellisesse kohta praktikale, kus oleks võimalik saavutada õppekavas ettenähtud õpiväljundeid. Samuti selgus vestluste käigus, et mitte kõik praktika juhendajad ei ole teadlikud juhendaja ülesannetest. Kui kool on selgeks teinud, kes on füsioterapeudi assistent, siis tuleks leida sobivad praktikaettevõtted. Kuigi praktika maht vastab nõuetele, on soovitatav kindlaks teha, kas õppekavas ettenähtud õpiväljundeid on võimalik praegustes praktikabaasides saavutada. Kui FTA õpe jätkub, siis oleks vajalik läbi täpse tööülesannete kirjelduse ka praktika parem korraldus (ja ka ajaliselt pikem praktika), tagades praktika käigus õppekavas ettenähtud õpiväljundite saavutamine ning süstematiseerides koostööd praktikabaasipoolsete juhendajatega nt ümarlaudade, juhendajate koolituste jm abil.

Arenguvõimalused

- Füsioterapeudi assistendi õppe tulemuslikumaks läbiviimiseks võiks kool kaaluda simulatsiooniklassi loomist, kus oleks funktsionaalne voodi, erinevad ortoosid, potitool, kargud, vererõhu mõõtmise aparaat jm (füsioterapeudi töövahendid) vajalik, mis võimaldaks õpilastel omandada maksimaalselt parimad teadmised ja praktilised oskused assistendina iseseisvaks tööosade täitmiseks.
- Mõlema õppekava puhul soovitame tungivalt koolipoolset praktikajuhil leida koostöövõimalusi tegelike praktikajuhendajatega praktikaettevõtetes, nii et juhendajad oleksid teadlikumad kooli ootustest, õppekavast, jm praktikaga seonduvast.

- FTA õppekaval puuduvad valikõpingute moodulid, kuid soovitame ka FTA õppekaval valikõpingute moodulite näol pakkuda süvendatud õpinguid näiteks insuldijärgse patsiendiga tegelemiseks, eaka inimesega tegelemiseks hooldekodus või koduhoolduses tugiisikuks olemiseks vms.
- Rahvusvaheline õpilaskond võiks koolis tulevikuvaates olla väga perspektiivikas, seda enam, et arengukavas näeb kool õpilaste vähenemise riski. Seega soovitame koolil julgelt kaaluda mõlema õppekava jõulisemat turundamist just välisriikide vene keelt kõnelevate õppijate suunal.
- Soovitame koolil FTA õppekava potentsiaalseid õppijaid kui ka juba õppekavale vastuvõetuid informeerida täpsemalt konkreetsetest vabadest töökohtadest või töö leidmise võimalustest peale lõpetamist.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Analüüs

Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad. Kokku õpetab ÕKRis 18 kutseõpetajat, neist 4 põhikohaga ning 14 käsunduslepingu alusel. FTA õppekaval on 11 kutseõpetajat ja massööri õppekaval on 14 õpetajat omandanud kvalifikatsiooni. Positiivsena saab ära märkida, et ÕKRis on kutseõpetajate arv kasvanud 13-lt (2016. aastal) 18-le (2020.a). Koolis töötavad õpetajad on enamuses kooli vilistlased. Nende erialased teadmised on väga head ja pedagoogilisi oskusi täiendatakse pidevalt: kool korraldab regulaarselt metoodikapäevi, õpetajad külastavad üksteise tunde, et õppida kolleegidelt ning suur osa õpetajatest on läbinud Tallinna Ülikooli kutseõpetaja kohanemisaasta.

Õppe läbiviimises osalevad valdkonnas tuntud **eriala asjatundjad**. Kool on kaasanud näiteks massööri õppekavale külalislektoritena emeritprofessor Raivo Voki ja teaduste doktori Maria Antiptšiku Tallinna Tehnikaülikoolist, professor Mati Pääsukese Tartu Ülikoolist jt. Vestlustel õpilaste ja vilistlastega selgus, et doktorikraadiga õpetajate kaasamine rikastab õpet ja eelnimetatud õpetajad suudavad väga hästi ja sihtgruppi arvestades oma teadmisi edasi anda.

Käesoleval ajal on kõik ametkohad õpetajatega kaetud, kuid arvestades töötajaskonna vanuselist struktuuri (eneseanalüüsi tabel 15 järgi on 2020/21 õppeaastal 9 kutseõpetajat vanuses 30-50 ja 9 kutseõpetajat vanusegrupis 50+) on vaja tegeleda ka uute õpetajate värbamisega. Uute õpetajate leidmise aktuaalsus on välja toodud ka eneseanalüüsis ja eneseanalüüsi aruande kohaselt on seatud eesmärgiks kollektiivi täiendamine noorte haritud spetsialistidega, kuid vestluses direktoriga ei selgunud, kas ja milline on personalistrateegia uute töötajate värbamiseks. Mitteformaalne süsteem

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

toimib hästi, st kaastakse oma kooli vilistlasi ja tööandjaid, kuid selline lähenemine ei ole tõenäoliselt jätkusuutlik.

Õpetajate erialane areng on süsteemne ja planeeritud, koolituste ja stažeerimise soovid ja vajadused arutatakse läbi kord aastas direktoriga peetavatel koostöövestlustel, arvesse võetakse ka õpilastelt õpetajatele ja õppetöö kohta antud tagasisidet. Õpetajad hindavad kooli pakutavaid mitmekesiseid võimalusi nii professionaalseks arenguks kui muude oskuste, nt pedagoogiliste ja digipädevuste arendamiseks. Õpetajad töid vestluse ajal hulgaliselt näiteid erinevatel täienduskoolitustel osalemise ja stažeerimise kohta nii Eesti kui välismaal, nt on käidud välisriikides massaažitehnikaid õppimas, aktiivselt on osaletud digipädevuste arendamisega seotud kooli korraldatud sisekoolitustel. Uut teavet, omandatud tehnikaid ideid, teadmisi, jm jagatakse kolleegidega peale koolitust ühistel infotundidel ja õppepäevadel.

Vestlused õpetajatega kinnitasid õpetajate kõrget motiveeritust ja rahulolu kooliga. Koolil on mitmeid toredaid traditsioone, hiljuti toimusid nt piknik ja spordipäev, kuhu kaasati lisaks õpetajatele õpilased ning igal nädalal toimub nõ rändkarika edasi andmine nädala kolleegile. Olles tutvunud hindamismaterjalidega ja vesteldes erinevate osapoolte – nii juhtkonna kui teiste kooli töötajatega – oli rõõm tõdeda, et kooli meeskonna liikmed on teadlikud kooli väärtustest ja kannavad neid oma igapäevatööd tehes. See väljendub näiteks kõigi töötajate pühendumises oma tööle ning iga õppija eripärast ja vajadustest lähtumises.

Järeldused

Tugevused

- Õpet viivad läbi motiveeritud, eriala asjatundjatest õpetajad ning õppetöösse kaasatakse ka mainekaid külalislektoreid.
- Väga head suhted koolipere liikmete vahel, tänu millele suheldakse omavahel palju ja leitakse aega mitmekesisteks ühistegevusteks, kuhu kaasatakse ka õpilasi.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

Puuduvad

Arenguvõimalus

- Vilistlaste ja tööandjate kaasamine õppe läbiviimisesse on väga tervitatav ja vajalik, kuid nagu kool ka ise on teadvustanud, tuleb pikemas perspektiivis tagada õpetajaskonna jätkusuutlikkus. Soovitame välja töötada läbimõeldud, süsteemne ning pikaajaline vanuselist struktuuri arvestav personali strateegia.

3. Hindamiskomisjoni peamised järeldused teraapia ja taastusravi õppekavarühma osas

Peamised järeldused

Tugevused

- Kooli õppeprotsessi tugevamaid külgi on individuaalne lähenemine õppijale, lähtudes õppija vanusest, keelelisest, kultuurilisest, hariduslikust taustast ja ka elukohast. Õpilaste toetamiseks ja õppetöös edasijõudmiseks loodud mitmekülgne tugisüsteem, mis arvestab õppija vajadusi ja eripärasid.
- Kaasaegne ja igakülgsest varustatud õpikeskkond toetab õppe läbiviimist massööri õppekaval.
- Massööri õppes sisalduvad eri liiki praktikad ning praktilise töö võimaluste mitmekesisus võimaldab õppijatel omandada massööri tööks vajalikud väga heal tasemel teadmised ja kompetentsid.
- Massööri õppekaval tehakse tihedat koostööd tööandjatega, mis hoiab õppekava kaasaegsena ning vastavuses tööturu vajadustega.
- Õpet viivad läbi motiveeritud, eriala asjatundjatest õpetajad ning õppetöösse kaasatakse ka mainekaid külalislektoreid.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- Kool näeb ette, et FTA õppekava vilistlased leiavad tööturul rakendust taastusravi ja rehabilitatsiooni teenuseid pakkuvates ettevõtetes. Vestlustes õppekava vilistlastega selgus, et kuna sellist kutset nagu FTA hetkel ei ole, on keeruline sellise nimetusega ametikohal tööturul tööd leida. Komisjon ei saanud eneseanalüüsiga tutvudes ega vestluste käigus kinnitust füsioterapeudi assistendi ametikoha tegeliku vajaduse kohta Eestis laiemalt, kuna kool ei ole läbi viinud ulatuslikumat analüüsi FTA õppekava vajaduse osas. Soovitame koolil esmalt selgelt kirjeldada FTA tööülesanded või tööosad ning nendeks vajaminevad kompetentsid. Vastavalt tööülesannetele kujuneb kutsenimetus ja haridustase (nt kas eeldab eelnevat 2-aastast massööri õpet nagu praeguse õppekava puhul). Samuti tuleks tähelepanu pöörata õppekava nimetusele: praegune õppekava nimetus võib olla eksitav, sest nimetus ei eelda massööri kutset. Seejärel soovitame välja selgitada FTA õppekava lõpetajate vajadus Eesti tööturul ja sidusus füsioterapeudi kutsealaga ning koostöös erinevate osapooltega, sh Füsioterapeutide Liiduga esitada Kutsekojale taotlus kutsestandardi koostamiseks. Seniks soovitame jätkusuutlikkuse tagamiseks jätkata FTA õppekava rakendamist täienduskoolitusena. Vilistlaste tagasiside põhjal ei toeta FTA õppekava õppematerjalid õpiväljundite saavutamist. Füsioterapeudi assistendi õppekava vilistlased tõid vestluses välja õppetöö olulise puudusena õppekirjanduse nappuse ning nende leidmiskäigu. Soovitame füsioterapeudi assistendi õppekaval õppe läbiviimiseks koostada õppeks vajalikku kaasaegset õppekirjandust ja õppematerjale.

- Kuna füsioterapeudi assistendi kutset ei ole määratletud, on keeruline saata õppijat sellisesse kohta, kus oleks võimalik saavutada õppekavas ettenähtud õpiväljundeid. Samuti selgus vestluste käigus, et mitte kõik praktika juhendajad ei ole teadlikud juhendaja ülesannetest. Kui kool on selgeks teinud, kes on füsioterapeudi assistent, siis tuleks leida sobivad praktikaettevõtted. Kuigi praktika maht vastab nõuetele, on soovitatav kindlaks teha, kas õppekavas ettenähtud õpiväljundeid on võimalik praegustes praktikabaasides saavutada. Kui füsioterapeudi assistendi õpe jätkub, siis oleks vajalik läbi täpse tööülesannete kirjelduse ka praktika parem korraldus (ja ka ajaliselt pikem praktika), tagades praktika käigus õppekavas ettenähtud õpiväljundite saavutamise, süstematiseerides koostööd praktikabaasipoolsete juhendajatega nt ümarlaudu korraldades ning viies läbi juhendajate koolitusi.

Arenguvõimalused

- Innove koostatud mooduli “Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused” maht on 6 EKAPit. Moodul ei ole küll kutsehariduses kohustuslik, aga kui seda rakendatakse, siis soovitame rakendada samas mahus (6 EKAP), kuna rakenduskava järgi kasutate kõiki selle mooduli õpiväljundeid. Massööri õppekavas on see moodul 2 EKAPit. Tekib küsimus, kuidas kõik õpiväljundid saavutatakse. Vestlusel küll selgitati, et nt ettevõtluse osa on seotud ettevõtluse praktikaga, kuid siis soovitame rakenduskava muuta nii, et see tuleks selgelt ka esile.
- Füsioterapeudi assistendi õppe tulemuslikumaks läbiviimiseks võiks kool kaaluda simulatsiooniklassi loomist, kus oleks funktsionaalne voodi, erinevad ortoosid, potitool, kargud, vererõhu mõõtmise aparaat jm (füsioterapeudi töövahendid) vajalik, mis võimaldaks õpilastel omandada maksimaalselt parimad teadmised ja praktilised oskused assistendina iseseisvaks tööosade täitmiseks.
- Mõlema õppekava puhul soovitame tungivalt koolipoolsel praktikajuhil leida koostöövõimalusi tegelike praktikajuhendajatega praktikaettevõtetes, nii et juhendajad oleksid teadlikumad kooli ootustest, õppekavast, jm praktikaga seonduvast.
- Vilistlaste ja tööandjate kaasamine õppe läbiviimisesse on väga tervitav ja vajalik, kuid nagu kool ka ise on teadvustanud, tuleb pikemas perspektiivis tagada õpetajaskonna jätkusuutlikkus. Soovitame välja töötada läbimõeldud, süsteemne ning pikaajaline vanuselist struktuuri arvestav personali strateegia.

Kooli juhtkonnale

Juhtkond on koolis üleüldiselt loonud tunnustust väärt vaimse ja sotsio-emotsionaalse keskkonna, mis toetab igati õpilast õppetöös ning kus tunnustatakse järjepidevalt kaastöötajaid. Koolis luuakse ja järgitakse ühiseid traditsioone ja viiakse ellu ühisüritusi, millesse kaasatakse ka õppijaid. Toetava ja positiivse töö- ja õpikeskkonna töid esile kõik osapooled, kellega vestlesime.